

HESAPLARIN SINIFLANDIRILMASI VE İŞLEYİŞİ
1.1. Hesapların Açıklamalı İşleyişi

380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI

- a) Niteliği: Tahsilatı cari dönemde gerçekleşen ancak gelecek döneme ait olan gelirlerin izlendiği hesaptır.
- b) İşleyişi: Tanımda belirtilen özelliklere uygun gelir tahsil edildiğinde veya uzun vadeli olan bir gelir kısa vadeli hale dönüştüğünde hesap alacaklanır. Cari dönemi izleyen ilgili gelir hesaplarına aktarma işlemi yapıldığında hesap borçlanır.

Örnek: 1 Kasım 2014 tarihinde işletmenin aktifine kayıtlı olan bir bina A işletmesine kiraya verilmiştir. Aylık kira bedeli 1000 liradır. A işletmesinden 6 aylık kira bedeli peşin tahsil edilmiştir (%18 KDV). Gerekli kaydı yapınız.

100 KASA HESABI	7080	
649 DİĞ. OL. GEL. KAR. HS.		2000
380 GEL. AY. AİT. GEL. HS.		4000
391 HESAP. KDV HS.		1080

Örnek: 2015 yılına gelindiğinde 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında bulunan tutar cari dönem gelir hesabına alınır. Yapılması gereken kayıt şöyle olacaktır:

380 GEL. AY. AİT. GEL. HS.	4000	
649 DİĞ. OL. GEL. KAR. HS		4000

397 SAYIM VE TESELLÜM FAZLALIKLARI HESABI

- a) Niteliği: İşletmenin varlıklarında sayım sonucu ortaya çıkan fazlalıkların, fazlalık nedeni bulununcaya kadar geçici olarak izlendiği hesaptır.
- b) İşleyişi: Sayım sonucu ortaya çıkan ilgili varlık hesabının borcuna karşılık bu hesaba alacak kaydedilir.

Örnek: Günlük kasa sayımı neticesinde kasada 50 TL fazlalığın olduğu tespit edilmiş, yapılan araştırma neticesinde fazlalığın nedeni bulunamamıştır. Gerekli kaydı yapınız.

100 KASA HESABI	50	
397 SAY. TES. FAZ. HS.		50

Fazlalığın nedeninin anlaşılması durumu

Örnek: Bir gün önce kasada çıkan 50 liralık fazlalığın alıcının borcunu öderken 50 TL fazla ödeme yapmasından kaynaklandığı anlaşılmıştır.

397 SAY. TES. FAZ. HS.	50	
120 ALICILAR HS.		50

Fazlalığın nedeninin anlaşılabilmesi durumu

Örnek: bir gün önce kasada çıkan 50 liralık fazlalık dönem sonu geldiği halde anlaşılabilmiştir.

397 SAY. TES. FAZ. HS.	50	
649 DİĞ. OL. GEL. KAR. HS.		50

ÖZ KAYNAKLAR

İşletme sahip veya sahiplerinin sermaye olarak koydukları değerler ile daha sonra oluşan karların işletmede bırakılan kısımlarına öz kaynaklar ya da öz sermaye denir.

500 SERMAYE HESABI

- a) Niteliği: İşletme sahip yada sahiplerinin işletmeye sermaye olarak koydukları değerlerin izlendiği hesaptır. bir ticari işletmeyi kuran kişi veya kişiler işletmenin kuruluşu ile birlikte, kurulan işletmeye sermaye olarak para, çek, senet, menkul kıymet, gayrimenkul vb. gibi değerler koyabilirler.

- b) İşleyişi: Şirketlerde taahhüt edilen sermaye tutarı, tek kişilik işletmelerde sermaye olarak konulan değerlerin tutarı bu hesaba alacak kaydedilir, tek kişilik işletmelerde sermaye olarak konulan değerler, şirketlerde ise 501 Ödenmemiş Sermaye hesabına borç kaydedilerek hesap çalışmaya başlar.

Örnek: 01.01.2014 tarihinde Ali Türk dayanaklı tüketim malları alım satımı yapmak üzere 2000 lira nakit sermaye ile birinci sınıf tacir olarak işe başlıyor. Gerekli kaydı yapınız.

100 KASA HESABI	2000	
500 SERMAYE HESABI		2000

Örnek: 01.01.2014 tarihinde A, B ve C aralarında anlaşarak 3000 lira sermaye ile bir kolektif şirket kurmaya karar vermişlerdir. Ortakların sermaye payları eşit olup taahhütlerin yarısını peşin ödemişler, kalan kısmı ise 2 ay sonra ödenecektir. Gerekli kaydı yapınız.

501 ÖDENMEMİŞ SERMAYE HS.	3000	
500 SERMAYE HESABI		3000
100 KASA HESABI	1500	
501 ÖDENME. SER. HS.		1500

Örnek: Ali Türk koymuş olduğu sermayenin fazla olduğuna kanaat getirerek sermayeden 300 lirayı nakden geri çekmiştir. Gerekli kaydı yapınız.

500 SERMAYE HESABI	300	
100 KASA HESABI		300

Örnek: Ali Türk cari dönemde elde ettiği 500 liralık karı sermayesine eklemiştir. Gerekli kaydı yapınız.

590 DÖNEM NET KARI HS.	500	
500 SERMAYE HESABI		500